

Nr 45.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde.

(4:e avd.)

Driftbudgeten.

Sjätte huvudtiteln.

1:o) **Statens geotekniska institut: Ersättning för vissa undersökningskostnader i samband med jordrasen vid Lidan.** I propositionen nr 163 har Kungl. Maj:t (bilaga 5, punkt 1, s. 33—35 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 27 februari 1948) föreslagit riksdagen att till Statens geotekniska institut: Ersättning för vissa undersökningskostnader i samband med jordrasen vid Lidan å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 22 900 kronor.

Vid den omfattande naturkatastrof i form av ett jordras, som den 2 februari 1946 inträffade i Lidans dalgång vid Sköttorp i Skaraborgs län, tillkallades expertis bl. a. från statens geotekniska institut. Institutet biträdde under den kritiska tiden för arbetet vid skredet länsstyrelsen i länet med råd och anvisningar samt igångsatte därjämte omfattande borrhundersökningar inom hela skredområdet för utrönande av markens stabilitet och för studium av skredets orsaker m. m. Dessa undersökningar, vilka av institutet ansetts äga direkt samband med arbetet för katastrofens begränsning, pågingo ända till utgången av år 1946. Därefter har institutet i forskningssyfte bedrivit vissa ytterligare undersökningsarbeten vid skredplatsen.

I skrivelse den 14 maj 1947 har *länsstyrelsen i Skaraborgs län* meddelat, att geotekniska institutet, med anhållan om likvid, till länsstyrelsen överlämnat räkningar å tillhopa 22 829 kronor 41 öre, avseende kostnader för geotekniska undersökningar under tiden till slutet av år 1946 med anledning av jordrasen vid Lidan.

Departementschefen har anfört följande.

Geotekniska institutets verksamhet är i huvudsak inriktad på forskningsarbete samt utförande av konsultationsuppdrag. Frånsett sådana konsultationer, som endast omfatta rådgivning utan några särskilda undersökningskostnader, finansieras konsultationsverksamheten genom avgifter, vilka erläggas av vederbörande uppdragsgivare. Såvitt framgår av handlingarna i ärendet synas de undersökningskostnader, varom nu är fråga, icke kunna hänföras till den allmänna forskningsverksamhet, för vilken medel beräknats under institutets anslag. Med hänsyn härtill vill jag — ehuru frågan om undersökningsarbetets bedrivande, i varje fall för tiden efter avvärjandet av det omedelbara katastrofhotet i mars 1946, rätteligen bort på förhand underställas Kungl. Maj:ts prövning — icke motsätta mig, att särskilda medel nu anvisas för täckande av utgifterna. Ett särskilt anslag å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår synes böra äskas för ändamålet. Anslaget bör bestämmas till avrundat 22 900 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer förty,

att riksdagen må till *Statens geotekniska institut: Ersättning för vissa undersökningskostnader i samband med jordrasen vid Lidan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 22 900 kronor.

2:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 35) föreslagit riksdagen att till Kommittéer och utredningar genom sakkunniga å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Anslaget är för budgetåret 1947/48 anvisat med 250 000 kronor. Därjämte fanns vid ingången av budgetåret en reservation av icke fullt 97 000 kronor. Medelsåtgången å anslaget intill den 15 februari 1948 har utgjort i runt tal 302 000 kronor.

Under innevarande budgetår beräknas ett ytterligare medelsbehov av 195 000 kronor, därav 60 000 kronor till tryckningskostnader samt hittills oregrerade ersättningar till experter för 1944 års trafikutredning, 1945 års fiskehamnutredning, 1945 års skärgårdsutredning och 1945 års trafik-säkerhetskommitté, 80 000 kronor för elkraftutredningen av år 1943, 1944 års hamnutredning och 1944 års trafikförfattningssakkunniga, samt 55 000 kronor för övriga kommittéer. En förstärkning av kommittéanslaget med 150 000 kronor anses därför erforderlig.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Luftfartsfonden.

3:o) **Markförvärv.** Kungl. Maj:t har (bilaga 12, punkt 1, s. 67 och 68 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 27 februari 1948) föreslagit riksdagen att till Markförvärv å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Under detta anslag ha för budgetåret 1947/48 anvisats 700 000 kronor. För markförvärv fanns den 30 juni 1947 å investeringsanslaget Mark till landningsfält för flygplan tillgängligt ett belopp av cirka 2 630 000 kronor, vilken behållning överförts till anslaget till Markförvärv.

Förevarande anslagsförstärkning föranledes därav att ersättningarna för expropriation vid Norrköpings flygplats visat sig uppgå till högre belopp än som från början beräknats.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Markförvärv* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Stockholm den 6 april 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Gränebo, Larsson, Bergvall, Karl Andersson, Mannerskantz, Heiding, Boman, Gustaf Iwar Anderson, fröken Andersson och herr Hesselbom; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Skoglund i Dorverstorp, Svensson i Grönvik, Malmberg i Skövde, Bergström, Rubbestad, Mårtensson, Hoppe, Petterson i Degerfors, Persson i Vinberg, Jansson i Kalix och Birke.
